Yleissuunnitelmaluonnos
Viinikanlahdenpuisto, Vesitehtaanpuisto ja Höyrynpuisto

Puistosuunnitelma kattaa pinta-alaltaan n. 31 400 m² olevan Viinikanlahdenpuiston, n. 2000 m² kokoisen Vesitehtaanpuiston sekä noin 10 100 m² kokoisen Höyrynpuiston. Puistoalueet rakennetaan osaksi uutta Viinikanlahden asuinaluetta. Tavoitteena on luoda laaja ja yhtenäinen viheralue, joka yhdistää ympäröivän alueen nykyiset viheralueet uuden kaupunginosan rantapuiston verkostoon. Koko rantapuiston läpi kulkee monimuotoinen, puustoinen ekologinen yhteys, jonka lomaan sijoittuu puiston toiminnallisia alueita.

Viinikanlahdenpuisto ja Vesitehtaanpuisto muodostavat Viinikanlahden rantapuiston itäisimmän osan, sijoittuen pääosin Hatanpään valtatien ja Viinikanojan ympäristöön. Viinikanlahdenpuisto yhdistyy Höyrynpuistoon uuden Vesitehtaansillan sekä toistaiseksi säilyvien Viinikanojan pikkusiltojen kautta. Kokonaisuus asettuu luonnonarvoiltaan merkittävän Viinikanojan ja sen suuaukon ympärille. Yhdessä nämä puistoalueet muodostavat monipuolisen ja vaihtelevan viheraluekokonaisuuden, jossa Viinikanlahdenpuisto toimii osana Soutajanpuistosta ja Viinikan satamapuistosta jatkuvaa puustoista ekologista yhteyttä.

Toiminnot

Höyrynpuisto säilyy pitkälti nykyisellään. Puistoon lisätään toiminnallisia alueita ja levähdyspaikkoja. Nurmialueita kehitetään osittain niityksi. Puisto liitetään muuhun suunnittelualueeseen uudella kevyen liikenteen sillalla, minkä vuoksi maanpintaa joudutaan nostamaan hieman sillan ympäristössä. Rantaan tehtävät laiturirakenteet mahdollistavat uudet oleskelu- ja rantautumisalueet vesirajassa esimerkiksi melojille ja suppailijoille.

Vesitehtaanpuisto on kaikille avoin korttelipuisto, joka laajentaa puistoalueetta korttelirakenteeseen. Puisto tarjoaa sen käyttäjille rauhallisen, puistojulkisen alueen, johon sijoittuu vähän tilaa vaativia toimintoja sekä ympäröivä puistoalueita puutarhamaisemmat istutukset.

Viinikanlahdenpuisto on suurin yhtenäinen kokonaisuus koko Viinikanlahden alueella. Se koostuu useista toiminnallisista ja luonnontilaisemmista alueista, jotka liittyvät luontevasti toisiinsa. Laajat käyttöviheralueet ovat joko toiminnallisia nurmialueita tai erilaisia uusniittyjä.

Keskeiselle paikalle Viinikanlahdenpuistossa sijoittuu Viinikanlahden alueleikkipaikka, jonka teema ammentaa inspiraationsa Viinikanojassa elävistä saukoista ja niiden elinympäristöstä. Leikkipaikan toiminnallisuudessa huomioidaan monen ikäiset leikkijät sekä esteetön leikki. Leikkipaikan yhteyteen rakentuu myös vesileikkipaikka ja 20 x 30 m kokoinen monitoimikenttä sekä leikkipaikasta aidalla erotettu ulkokuntosali. Vesitehtaanpolun varrella sijaitseen hulevesien viivytysalueena toimiva alue, jossa kulkeva pitkospuupolku tarjoaa mahdollisuuden liikkua vehreän metsänpohjaksivillisuuden keskellä.

Pitkospuureitti jatkuu järven rannassa esteettömäksi laituripolksi, joka yhdistää pienet saaret toisiinsa puulaitureilla. Alueen erityispiirteenä ovat vedenpinnan vaihteluiden mukaan tulvivat kosteikot, jotka luovat elinympäristöä monimuotoisille kasvillisuudelle ja eliöstölle.

Kasvillisuus

Suunnitelmaluelta löytyy monipuolisesti erilaisia kasvillisuusalueita. Viinikanlahden länsiosassa ja Höyrynpuistossa on laajat käyttönurmialueet. Puistoreittien sivuilla sijaitsevat laajat pensasalueet, ja Vesitehtaanpolun varrella on laaja niitystä metsänpohjakasvillisuudeksi ajan kuluessa kehittyvä alue. Pienet perenna-alueet sijaitsevat alueen lounaisimmassa Keskusaukion päässä sekä Höyrynpuistossa.

Niittyalueita on kolmea erilaista: kosteaa tulvaniittyä, harvemmin leikattavaa kukkivaa nurmea käyttönurmialueiden yhteydessä sekä kuivia niitty- ja ketoalueita Hatanpään valtatien varrella, pumppaamorakennuksen yhteydessä sekä Höyrynpuistossa.

Puistojen hulevedet ohjataan kasvillisuusalueille.

Viinikanlahden- ja Vesitehtaanpuiston pinta-alasta n. 25 % rakennetaan täyttömaalle. Alueella on yksi maisemallisesti merkittävä kumpu, jonka nykyinen puusto pyritään säilyttämään.

Kalusteet, varusteet ja pintamateriaalit

Puistossa on monipuolisesti eri käyttötarkoituksiin soveltuvia kalusteita ja rakenteita. Valinnat valitaan huomioiden niiden kestävyys, huollettavuus ja yhtenäinen ulkonäkö. Puistokalusteet maalataan koko rantapuiston alueella yhtenäisellä värillä, ja puupintoja käytetään lisäämään mukavuutta välineiden käyttöön ympäri vuoden.

Puurakenteisiin ja kalusteisiin pyritään käyttämään paikallista puumateriaalia sen saatavuuden mukaan. Luonnonkivipotteihin käytetään mahdollisuuksien mukaan kierrätettyä sivukiveä. Pitkospuut ja laiturirakenteet ovat puurakenteisia. Materiaalipaksuuksissa ja -valinnoissa huomioidaan ympärivuotiset sääolosuhteet.

Leikkipaikan välineet noudattavat saukkoteemaa ja mm. vesileikki suunnitellaan teemaan soveltuvaksi. Leikkivälineiden valinnassa huomioidaan niiden huollettavuus, kestävyys ja luontoteemaan sopiva ulkonäkö.

Viinikanlahdenpuiston itäpäässä joudutaan täyttämään olemassa olevan maanpinnan päälle Hatanpään valtatien tasauksen noustessa useamman metrin uuden raitiovaunuyhteyden myötä.

Viinikanlahdenpuiston erottaa Hatanpään valtatiestä melunsuojausmuuri, jonka korkeus on enintään kaksi metriä katutasosta. Puiston puolella maanpinnan taso nousee korkeimmillaan puoli metriä katutasoa korkeammalle. Melunsuojausmuurin päälle on suunniteltu puiston porttiaiheeksi pergolamainen rakenne, jossa kasvaa köynnöksiä. Porttiteemainen pergola-aihe jatkuu myös muualla puistossa ja siihen on integroitu oleskelualueita ja mm. kaupunkikeinuja.

Puistojen pintarakenteet ovat pääosin läpäiseviä. Puistoa halkovat pyöräilyn ja kävelyn päireitit ovat päällystetty asfaltilla ja muut puistokäytävät ovat pääosin kivituhkaa.

Reitit, valaistus ja kunnossapito

Suunnittelualue on suunniteltu kokonaisuudessaan esteettömäksi. Maanpinta laskee tasaisesti järveä kohti. Puistoalueet valaistaan erillisen valaistuksen yleissuunnitelman mukaisesti. Viinikanojan suun edustalla maanpintaa nostetaan sekä uuden sillan, että jätevedenpumppaamon rakennuksen korkeusaseman vuoksi.

Puiston rantareittien valaistus huomioi alueen eläinlajiston ja siitä johtuvat mahdolliset pimennykset tiettyinä vuodenaikoina.

Lumitilat on huomioitu mitoituksessa. Alueen pääreitit ovat talvikunnossapidettävä, mutta kapeilla puistoreiteillä ei ole talvikunnossapitoa.

Alueen kunnossapitoluokitus on laadittu RAMS 2020 -ohjeiston mukaisesti.

Yleissuunnitelma 1:500

Merkintöjen selitykset

- puistoalueen raja
- suunnittelualueen raja
- maanalainen kaasuputken linjaus
- olevia korkeuspisteitä / käyrä
- uusi korkeuskäyrä, 50 cm
- poistettava puu
- istutettava lehti- / havupuu
- istutettava katupuu, runkosuoja ja maarit
- istutettava kukkiva pienpuu
- istutettavat pensaat
- perenna ja istutusten suoja-aita
- keto
- kostea niitty
- nurmi
- kukkiva nurmi
- puistometsä
- nurmikivi
- tekonurmi
- ki-1 kiveys
- ki-2 kiveys, erikoisalusta
- asf asfaltti
- puuterassi
- kivituhka
- th tunnihake
- tuna tuna-alusta
- rantahiekka
- juoksukivirivi
- hulevesipainanne, tulvaniitti
- maakaasuputki
- vierekkäin vartan varattava alue
- puistokäytävä
- puistovalaisin, erikoisvalaisin, ohjeellinen sijainti
- puiston pergolaporttiaiheet, integroidut kaupunkikeinut
- portaat, käsijohde molemmin puolin
- istumiskorkuinen uusi tukimuuri, integroitu valaistus
- aita, kulku- ja huoltoportti
- PE PPE selkäpuolinen penkki, graniittinen istuin sivukivestä
- PPE PYPE pyöreä penkki, puurympäryspenkki
- roska-astia, valaisinpylvääseen kiinnitettävä
- R PPR jäteroska-astia
- pyöritelinе / pyöräpaikkojen ikm
- piknik-pöytäryhmät
- riippumatto

Ulkokuntoilupaikan välineet

1. Jalkakyykky kahdella painoyksiköllä
2. Vaakasoutu yhdellä painoyksiköllä
3. Etupunnerrus kahdella painoyksiköllä
4. Ylätalja kahdella painoyksiköllä ja dippi
5. Penkkipunnerrus kahdella painoyksiköllä

Leikkipaikan välineet

Isojen lekki

	Ikäsuositus
1. Kiipeilyverkko	5+
2. Pyöreä verkko	3+
3. Ryhmäkeinu	6+
4. Kaksipaikkainen kiipeily	2+
5. Pesäkeinu	2+
6. Dynaaminen leikkiväline	5+

Pienten lekki

7. Tuhatjalkainen	3+
8. Esteetön lekki	0+
9. Lappeinmäki	1+
10. Yksivaijerikeinu	3+
11. Kaksi keinua	2+
12. Kiipeily	4+
13. Vene	2+
14. Tramppoliini	3+
15. Jousikeinu	1+
16. Jousitaipi joutsen ja poikaset	1+
17. Liukumäki ja kiipeily	2+
18. Tasapainoliurata	1+
19. Yhdistelmäkeinu	5+
20. Vesileikki (Saukko-teema)	3+

HUOM! Puiden, istutusten, toimintojen, valaisinten, kalusteiden ja varusteiden sijaintipaikat, mallit ja määrät ovat ohjeelliset ja ne tarkentuvat rakennussuunnittelun aikana. Puistot rakentuvat vaiheittain vuodesta 2027 eteenpäin alueen muun rakentamisen edetessä.

Alueleikkaus 1:300

Viinikanlahdenpuisto sijoittuu Viinikanlahden alueen itäpäähän.

Viinikanlahdenpuiston laiturit mahdollistavat esteettömän kulun rantapuistossa.

Havainnekuva puiston itäpäädystä. Sisäänkäynnin ympäristö rakentuu melunsuojausrakenteen ympärille.

Leikkipuisto ammentaa teemansa ympäröivästä luonnosta, vesistöstä ja alueilla asuvista saukoista.

Puiston pergolarakenteet muistuttavat alueella sijainneesta vedenpuhdistamosta.

Puiston sisäänkäynnit merkitään porttiaiheilla.

Saukko-teema jatkuu melunsuojausrakenteissa.

26.11.2024

Piirustusnumero 18/22433/1 Viinikanlahdenpuisto
Piirustusnumero 18/22434/1 Höyrynpuisto
Piirustusnumero 18/22442/1 Vesitehtaanpuisto

Nähtävillä 9. - 23.12.2024.
Palautteet luonnoksesta 23.12.2024 mennessä osoitteella:

TAMPEREEN KAUPUNKI
KIRJAAMO
PL 487, 33101 TAMPERE
KÄYNTIOSOITE: Frenckellinaukio 2 B
TAI SÄHKÖPOSTILLA: kirjaamo@tampere.fi

Palautteeseen suunnitelman diaarinumero:
TRE:5358/10.03.04/2024 Viinikanlahdenpuiston, Vesitehtaanpuiston ja Höyrynpuiston yleissuunnitelmat

Loci Maisema-arkkitehdit
TAMPERE